

ORDRE D'ESTUDI EX-XNT-25098

Pla d'infraestructures ferroviàries del Camp de Tarragona

L'objecte del *Pla d'infraestructures ferroviàries del Camp de Tarragona* (d'ara endavant Pla) és definir el model de xarxa ferroviària al Camp de Tarragona per donar resposta a les necessitats futures de mobilitat de les persones i de transport de mercaderies. El Pla d'infraestructures ferroviàries del Camp de Tarragona permetrà definir de forma específica les funcionalitats, demanda, traçat, integració territorial, necessitats i proposta del model ferroviari del Camp de Tarragona, el qual servirà de base per a la determinació de les propostes del nou Pla d'infraestructures de Transports de Catalunya.

1. Dades generals

Tipus d'estudi	Altres estudis
Classe d'obra	Nova infraestructura
Subclasse d'obra	Altres

Línia
Varies

Longitud aproximada	La que resulti del nou model ferroviari
Estacions	Les que resultin del nou model ferroviari
Municipis afectats	Els que resultin del nou model ferroviari de les comarques de Alt Camp, Baix Camp i Tarragonès
Comarques	Alt Camp, Baix Camp i Tarragonès
Pressupost previst (PEC amb IVA)	-
Òrgan redactor	Infraestructures.cat

Termini de redacció	7 mesos
Lliurament de maqueta	4 setmanes abans del lliurament definitiu

Cal fer informació pública	No

Responsable del seguiment del projecte	Carlos García Revilla

2. Antecedents

El Camp de Tarragona és la segona àrea metropolitana de Catalunya, amb una població de 555.000 habitants (2024) i un sector econòmic dinàmic i heterogeni, conformat per un sector primari agroalimentari, un sector industrial i logístic, amb empreses del sector petroquímic, i un sector turístic i de serveis que inclou hospitals i universitats.

El sistema de transport públic viari d'alta capacitat compte amb una xarxa d'estacions, parades i serveis d'autobusos interurbans de la Generalitat de Catalunya i amb una xarxa de serveis d'autobusos municipals. Pel que fa al transport aeri i marítim, compte amb l'aeroport de Reus i amb el port de Tarragona, que inclou diverses terminals ferroviàries per a mercaderies i molls dedicats a creuers.

El sistema ferroviari estatal actual a l'àmbit de Tarragona configura un nus ferroviari estratègic del corredor mediterrani en el que conflueixen el corredor de l'Ebre i el corredor costaner, amb diverses línies convencionals i d'alta velocitat, amb serveis per a viatgers i transport de mercaderies.

La xarxa ferroviària d'alta velocitat està conformada per la línia internacional que connecta Madrid, Saragossa, Lleida, Barcelona, Girona i la frontera francesa, que compte amb l'estació del Camp de Tarragona. D'altra banda, hi ha una línia d'alta velocitat que uneix València, Castelló i el Camp de Tarragona.

La xarxa ferroviària convencional està integrada per diversos corredors de via doble o via única, majoritàriament amb trànsit mixt de viatgers i mercaderies que defineixen un gran nus ferroviari amb bifurcacions a Sant Vicenç de Calders, Tarragona, Vila-seca, Reus, Roda de Berà i la Plana de Picamoixons, des d'on surten derivacions del corredor mediterrani cap a Lleida, Saragossa, Castelló i Barcelona, i derivacions internes cap al Port de Tarragona, Salou-Port Aventura i al polígon nord de Constantí. La xarxa convencional compta amb 23 estacions de viatgers, i diverses terminals de mercaderies com la terminal de la Boella al Port de Tarragona i la terminal de Tarragona Classificació de l'Adif, així com diverses derivacions a empreses.

Actualment hi ha diverses actuacions en execució per part del Govern de l'Estat, d'entre les quals destaquen les obres d'implantació de l'ample estàndard europeu als corredors Castelló-Camp de Tarragona i Vila-seca-Martorell, i el nou baixador de Reus-Bellissens. També hi ha d'altres actuacions en fase de definició, amb estudis informatius o projectes constructius en curs, com són la nova estació intermodal a l'àmbit de Tarragona, a l'oest de Vila-seca, els nous accessos ferroviaris al Port de Tarragona i l'augment de capacitat del corredor Saragossa - Lleida - Reus / Sant Vicenç de Calders.

D'altra banda, es preveu la implantació del nou sistema tramviari del Camp de Tarragona dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, actualment en fase d'execució i definició, que

articularà una xarxa de transport públic interna que connectarà els nuclis de Cambrils, Salou, Vila-seca, Tarragona, la Canonja i Reus, aportant cohesió a les principals àrees urbanes i als eixos d'activitat econòmica. Aquesta nova xarxa també té com a objectiu esdevenir una eina d'articulació d'un sistema metropolità de transport públic, mitjançant la seva connectivitat i complementarietat amb la resta d'infraestructures de transport públic, com les estacions d'autobusos interurbans, les estacions ferroviàries, la terminal aeroportuària i el port de Tarragona. El nou sistema tramviari es preveu que disposi una xarxa de 46 km de via doble, amb 47 parades i 10 intercanviadors. Està previst el seu desplegament per fases. Pel que fa a la 1a fase es va establir una reserva de sòl mitjançant un Pla especial urbanístic.

Per últim, cal tenir en compte com antecedents: l'Acord per a les infraestructures i serveis ferroviaris al Camp de Tarragona, el Pla d'Infraestructures de Transports de Catalunya, el Pla d'Infraestructures de Rodalies de Catalunya 2020-2030, i les figures de planejament vigent.

Caldrà establir la coordinació oportuna amb altres documents que en el decurs de la redacció del Pla estiguin en redacció i tinguin una relació directe amb el mateix, com és el cas del Pla de serveis ferroviaris de Catalunya a mitjà i llarg termini.

3. Definició de les actuacions a estudiar

El desplegament de les actuacions infraestructurals en curs i previstes al Corredor mediterrani per potenciar el transport de mercaderies per ferrocarril i donar resposta a l'objectiu europeu d'increment del percentatge d'ús del sistema ferroviari configuren un nou escenari, en el que el sistema ferroviari del Camp de Tarragona és estratègic, atès que és en aquest àmbit territorial on conflueixen els dos grans eixos del corredor mediterrani, el corredor de l'Ebre i el corredor costaner, amb diverses línies convencionals i d'alta velocitat, que a més hauran d'atendre la demanda creixent per al transport de mercaderies del port de Tarragona i de les factories ubicades en aquest àmbit territorial.

En aquest context es fa necessari abordar l'anàlisi de la demanda i de la capacitat del sistema ferroviari, amb l'objectiu de definir les necessitats infraestructurals associades i el seu encaix territorial, garantint la convivència del pas de mercaderies amb els usos residencials i urbans del territori.

D'altra banda, el Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica té com a objectiu estratègic la millora del servei ferroviari de viatgers, la qual cosa passa per l'increment de serveis i l'encaix de noves d'estacions d'intercanvi modal com són la nova estació intermodal de Vila-seca i la nova estació intermodal de l'Horta Gran de Tarragona, amb un visió integral del sistema ferroviari que permeti donar resposta a les necessitats actuals i futures de mobilitat. Així mateix, aquesta proposta de nou model ferroviari, cal que tingui en compte la resta de modes de transport, existents i previstos, com és el cas del nou tramvia del Camp de Tarragona, de forma

que la funcionalitat resultant del sistema de transport públic del Camp de Tarragona s'articuli integrant i connectant el conjunt de modes de transport públic.

En paral·lel, el Departament està impulsant l'actualització del Pla d'infraestructures de Transports de Catalunya. En aquest marc, el Pla d'infraestructures ferroviàries del Camp de Tarragona permetrà analitzar de forma específica les necessitats i el model ferroviari del territori, que haurà de servir de base per a la determinació de les propostes que s'incorporin al Pla d'infraestructures de Transports de Catalunya. El nou model ferroviari haurà de donar resposta a les necessitats actuals i futures tant del servei ferroviari de viatgers com del transport de mercaderies, tenint en compte com a paràmetres de disseny la millora de la funcionalitat global del sistema, l'increment de la seva capacitat, la fiabilitat del servei, la integració ambiental i territorial, la connectivitat amb altres modes de transport públic i la definició de nous corredors ferroviaris, amb l'objectiu de donar cobertura i cohesió a les necessitats de mobilitat del territori. Un bon disseny i planificació de la xarxa ferroviària contribuirà al desplegament i complementarietat amb la resta d'infraestructures de transport públic del Camp de Tarragona, afavorint una mobilitat més sostenible i reduint l'ús d'hidrocarburs i les emissions associades. Per avaluar el nou model ferroviari, caldrà dur a terme estudis de demanda i capacitat, i establir la coordinació oportuna amb tots els ens afectats per la nova xarxa ferroviària.

Per a la definició de les noves infraestructures ferroviàries caldrà analitzar la seva viabilitat tècnica, encaix de traçat i funcionament global del sistema ferroviari.

L'anàlisi de la xarxa i definició del nou model ferroviari tindrà en compte tant les infraestructures existents com les que estiguin en fase de planejament, definició o execució. Atesa la configuració actual del sistema ferroviari, que abasta un territori més ampli que el del Camp de Tarragona, caldrà que les propostes ferroviàries del nou model ferroviari del Pla incloguin la seva definició íntegra, tant al Camp de Tarragona com al seu àmbit proper, a fi de disposar d'una definició completa en termes de funcionalitat i coherent amb la resta de la xarxa ferroviària.

L'objecte del contracte inclourà, a banda de l'assistència tècnica, l'elaboració de la relació d'estudis, informes tècnics, jurídics i econòmics, l'organització i redacció del document de Planejament i tota la documentació tant escrita com gràfica, així com la que detallin els plecs de clàusules administratives i tècniques.

La redacció del Pla haurà de tenir en compte els requisits tècnics, ambientals i normatius que siguin d'aplicació i que garanteixin una planificació integrada, funcional i sostenible del conjunt del sistema ferroviari a les comarques de l'Alt Camp, Baix Camp i Tarragonès i garantir la seva coordinació amb el planejament territorial i urbanístic vigent. El Pla haurà de proposar un model d'infraestructures ferroviàries al Camp de Tarragona, funcionalment adaptat a la demanda i explotació prevista, i integrat al territori, especialment pel que fa als espais urbans existents i previstos, i els espais ambientalment protegits.

Els canvis proposats per a la xarxa ferroviària del Camp de Tarragona hauran de ser compatibles amb la resta de la xarxa ferroviària amb la qual es connecta i a la que dona continuïtat, fora del Camp de Tarragona, amb una visió integral de la seva funcionalitat i amb l'objectiu que el seu desenvolupament tingui efectes positius tant al Camp de Tarragona com al conjunt del sistema ferroviari de Catalunya..

El nou model ferroviari haurà de tenir una visió conjunta total de xarxa ferroviària i tramviària, tenint en compte els serveis ferroviaris actuals i previstos per a viatgers (Rodalies de Catalunya, mitjana i llarga distància) i mercaderies. El document no té per objecte definir el nou model de servei, però sí que haurà de tenir en compte les previsions o estimacions d'aquest, per al correcte disseny del nou model ferroviari proposat, de forma que pugui donar resposta a les necessitats actuals i futures, tant per a viatgers com per a mercaderies.

L'anàlisi de la xarxa actual i la definició del nou model ferroviari hauran de considerar tant l'adaptació i connectivitat de la xarxa ferroviària existent —en servei o fora d'ús— com la implantació de noves línies, estacions i terminals ferroviàries, així com la seva coherència i compatibilitat amb altres infraestructures de transport en fase de planejament, definició o desplegament, com és el sistema tramviari del Camp de Tarragona..

El document haurà d'incorporar una representació gràfica detallada del conjunt de línies, ramals i noves connexions previstes, mitjançant l'elaboració de plànols a escala 1:50.000, 1:25.000 i 1:5.000, per a permetre definir amb precisió la viabilitat de les propostes i la seva integració territorial, els enllaços amb altres modes de transport i la relació amb el teixit urbà. Així, el document de plànols haurà d'incorporar, entre d'altres, la següent recopilació de vistes: marc territorial, ortofotomapa, topografia, classificació del sòl, qualificació del sòl, xarxa ferroviària existent i en estudi o desplegament, esquemes funcionals, plànols de definició en planta i alçat de les propostes de noves infraestructures, i plànol de definició global del model ferroviari.

Caldrà elaborar una diagnosi actualitzada de la demanda de mobilitat ferroviària existent i prevista a mitjà i llarg termini, que tingui en compte els creixements poblacionals, econòmics i logístics, així com l'estimació d'increment de serveis ferroviaris. Aquest estudi haurà de servir de base per dimensionar les infraestructures a mitjà i llarg termini.

El procés de redacció del Pla preveu la celebració de reunions de coordinació amb els diferents organismes competents, amb l'objectiu d'assolir decisions consensuades que afavoreixin l'acord i coherència de les actuacions. Igualment, es promourà la coordinació i participació activa amb els ajuntaments afectats, per analitzar incorporar-ne consideracions, i garantir la millor integració possible.

El Pla haurà de reforçar la interoperabilitat de les infraestructures de transport públic presents i previstes al Camp de Tarragona, facilitant la interconnexió i complementarietat entre les diferents

xarxes, amb la voluntat de consolidar un sistema ferroviari únic, eficient i coordinat, al servei de la mobilitat sostenible del territori. També caldrà dotar-lo d'una bona accessibilitat i minimitzar l'ocupació de nou sòl destinat a noves infraestructures ferroviàries.

4. Instruccions particulars

El Pla inclourà, sense caràcter limitatiu, la definició (al seu nivell i escala) dels elements següents, per tal de justificar la solució adoptada:

- Cartografia i topografia.
- Descripció i anàlisi de la xarxa ferroviària existent i propostes planificades amb identificació de les limitacions funcionals, ambientals i territorials.
- Estudi de demanda actual (viatgers i mercaderies) i prognosi a mig i llarg termini a partir d'escenaris de creixements poblacional, econòmic i logístic.
- Anàlisi de capacitat de la xarxa actual i planificada
- Anàlisi de viabilitat i encaix de nous traçats de les propostes amb integració territorial i ambiental
- Estimació del cost d'inversió.
- Definició del nou model ferroviari que inclogui les línies, estacions, intercanviadors, terminals de mercaderies i centres operatius d'estacionament i manteniment.
- Funcionalitats, temps de viatge i funcionament global d'exploració del nou model ferroviari.
- Proposta de desplegament per fases.
- Coordinació amb altres organismes.

5. Documents del Pla

A partir de tota la documentació de base elaborada, indicada anteriorment, es concretarà el contingut específic objecte de redacció per a l'elaboració del Pla, així com la requerida per a la coordinació del document.

El Pla contindrà, entre d'altres, els següents apartats:

- Memòria i annexos que incloguin:
  - Introducció i context
  - Objectius
  - Antecedents
  - Caracterització i diagnosi de les infraestructures ferroviàries
  - Estudi de demanda i capacitat
  - Proposta tècnica i funcional del nou model ferroviari

- Plànols
- Estimació econòmica

Juntament amb el document, l'adjudicatari lliurarà un resum executiu del Pla i una presentació digital, i elaborarà els documents de treball que siguin necessaris per a la definició i coordinació del document.

6. Condicionants a tenir en compte

Com a mínim es tindran en compte els projectes següents:

- Nova estació intermodal a l'àmbit de Tarragona,
- Nous accessos ferroviaris al Port de Tarragona
- Augment de capacitat de Saragossa - Lleida - Reus / Sant Vicenç de Calders.
- Nou tramvia del Camp de Tarragona dels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya
- Connexió de Picamoixons
- Nou ramal ferroviari al nus de Vila-seca

Vist i plau,
Santi Ribas Domingo
Subdirector general de Planificació i tecnologia

Signat electrònicament

David Prat Soto
Director general d'Infraestructures de Mobilitat

Signat electrònicament